

საქართველოს გარემოს დაცვის
სამინისტრო

გარემოს ეროვნული სააგენტო

საინფორმაციო ბიულეტენი № 12

მოკლე მიმოხილვა
საქართველოს გარემოს დაბინძურების
შესახებ

2012 წელი
დეკემბერი

ქ.თბილისი

სარჩევნო

შესავალი	3
I. ატმოსფერული ჰაერი	4
II. ზედაპირული წყალი	19
III. ატმოსფერული ნალექები	21
IV. რადიოაქტიური მდგომარეობა	21

შესავალი

გარემოს დაბინძურების წინამდებარე მიმოხილვა მომზადებულია გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ დეკემბრის თვეში ჩატარებული გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის შედეგების მიხედვით.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა ხუთ ქალაქში: თბილისში (3 ჯიხური), რუსთავში, ზესტაფონში, ქუთაისსა და ბათუმში. სულ ჩატარდა 1326 ანალიზი. ექსტრემალურად მაღალი და მაღალი დაბინძურება არ აღნიშნულა.

ზედაპირული წყლის 19 სინჯი აღებულია საქართველოს 11 მდინარეზე. აღნიშნული წყლის სინჯების ანალიზის შედეგების მიხედვით მაღალი და ექსტრემალურად მაღალი დაბინძურება არ დაფიქსირებულა.

მიმდინარეობდა რადიოაქტიური დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი 12 პუნქტში მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის სიდიდის დასადგენად.

საქართველოს 9 ქალაქში აღებული იქნა ატმოსფერული ნალექების სინჯები და ჩატარდა მათი ანალიზი.

I. ატმოსფერული ჰაერი

ა. თბილისი

დეკემბრის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა სამ სადამკვირვებლო ჯიხურზე, რომლებიც მდებარეობენ: წვერეთლის გამზ-ზე, მოსკოვის გამზ-ზე და კვინიტაძის ქუჩაზე.

წვერეთლის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის მხოლოდ ერთი დამაბინძურებელი ინგრედიენტი:

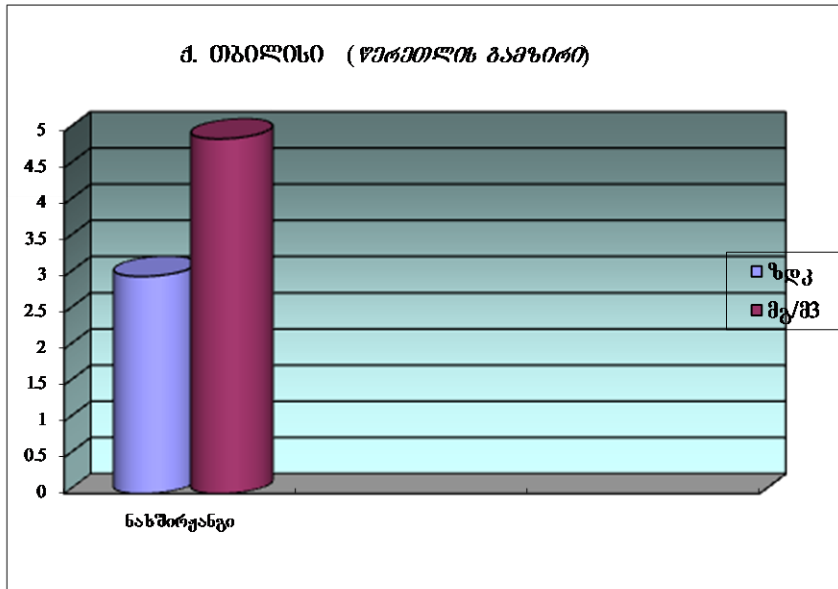
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 4.9 მგ/მ³-ს, რაც 1.6-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ ნორმას.

მოსკოვის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

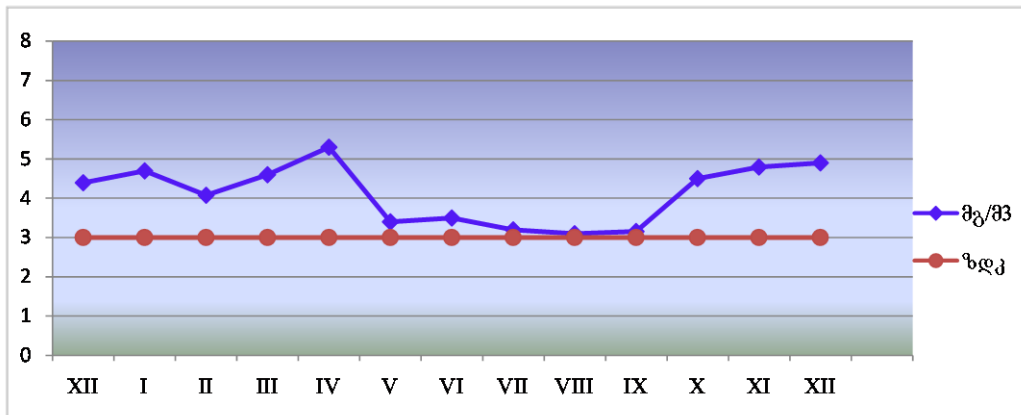
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია გაუტოლდა – 3.0 მგ/მ³-ს, რამაც შეადგინა 1 ზღკ.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.09 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.3 - ჯერ.

კვინიტაძის ქუჩაზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

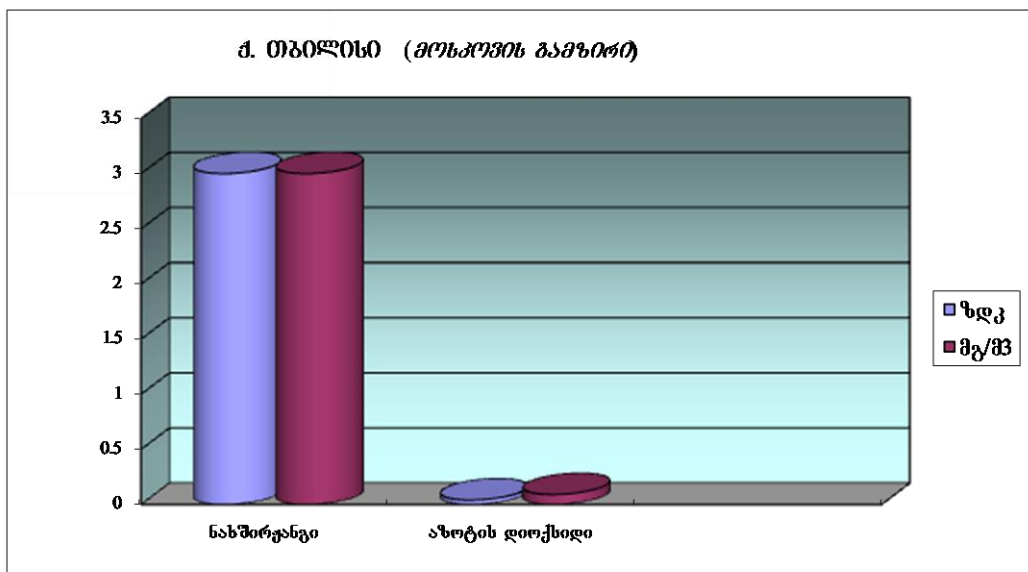
- *მტვერი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.8 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 5.3 - ჯერ.
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 5.1 მგ/მ³-ს, რაც 1.7-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.13 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.6-ჯერ.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.086 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.2-ჯერ.
- *ოზონი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.001 მგ/მ³-ს, რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

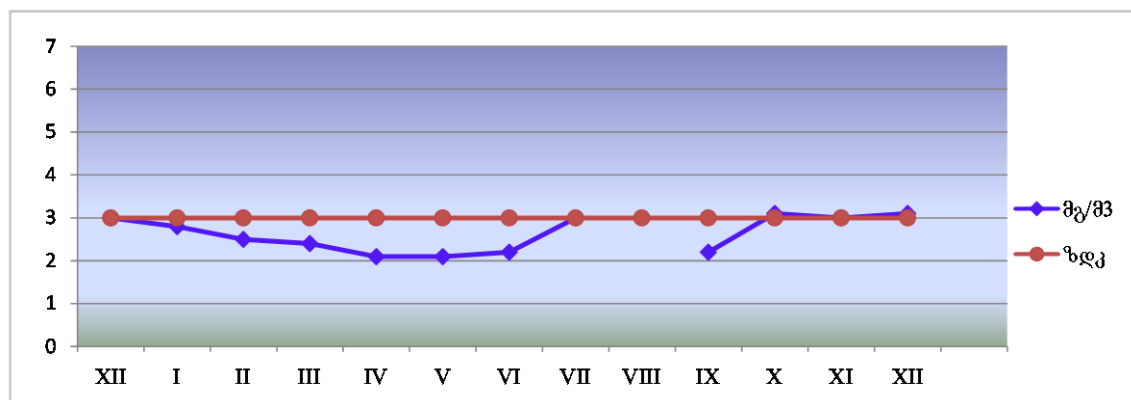
დეკემბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

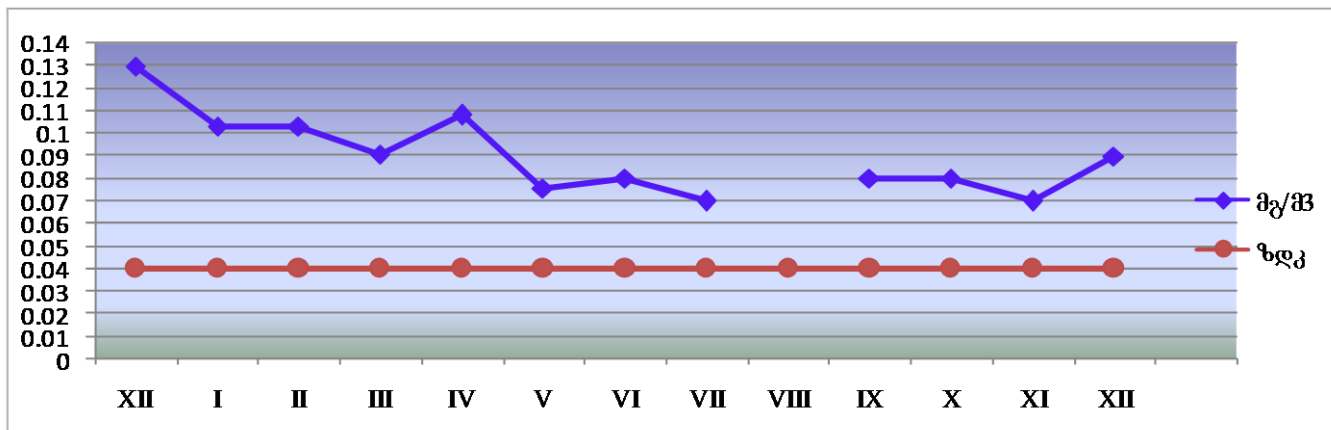
ნახშირქანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, წვეთლის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

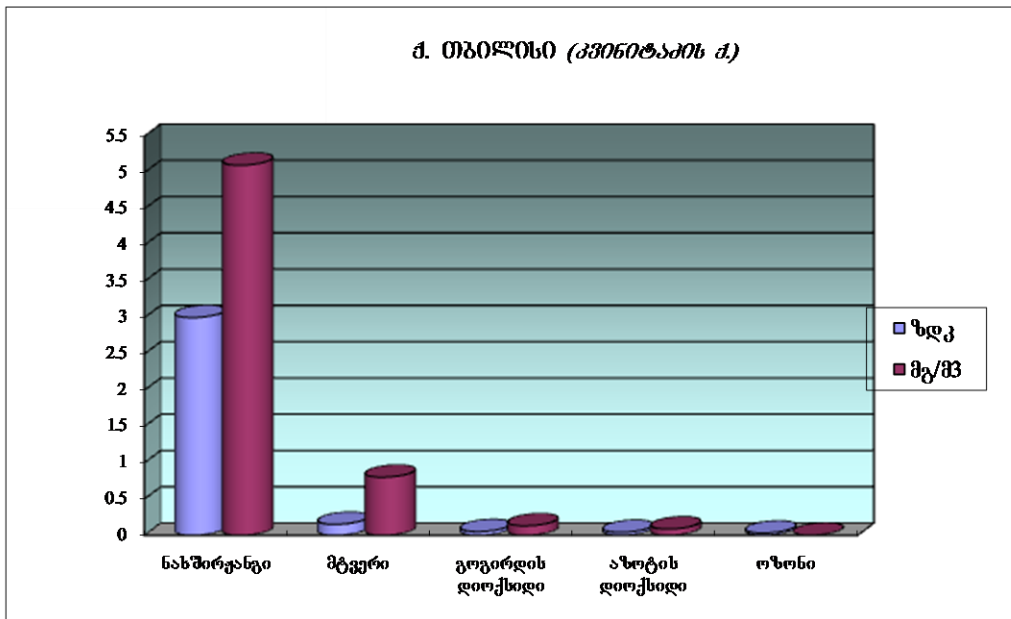
დეკემბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

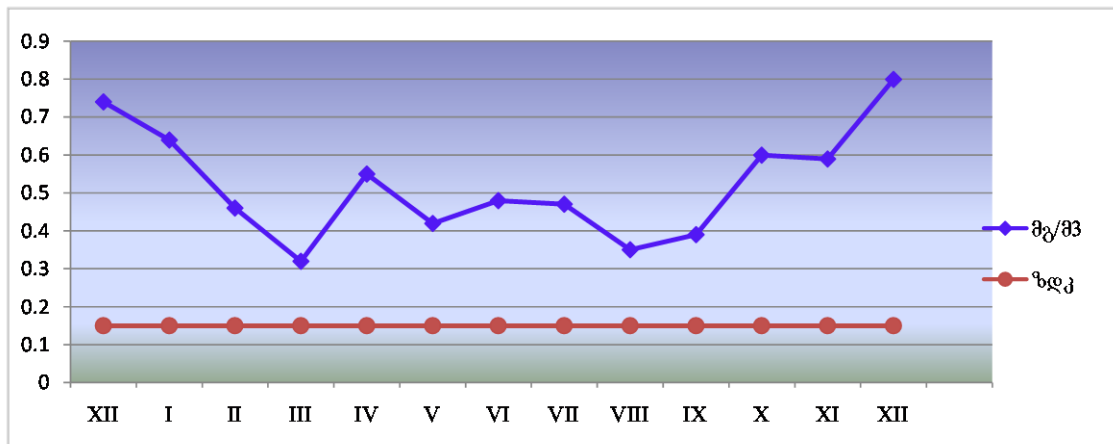
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ქ. (2011-2012 წწ)

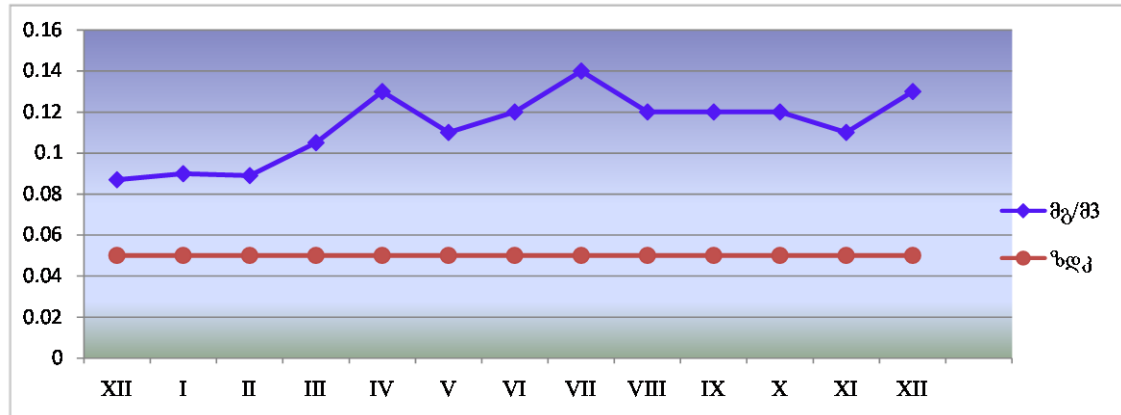
ახოტის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

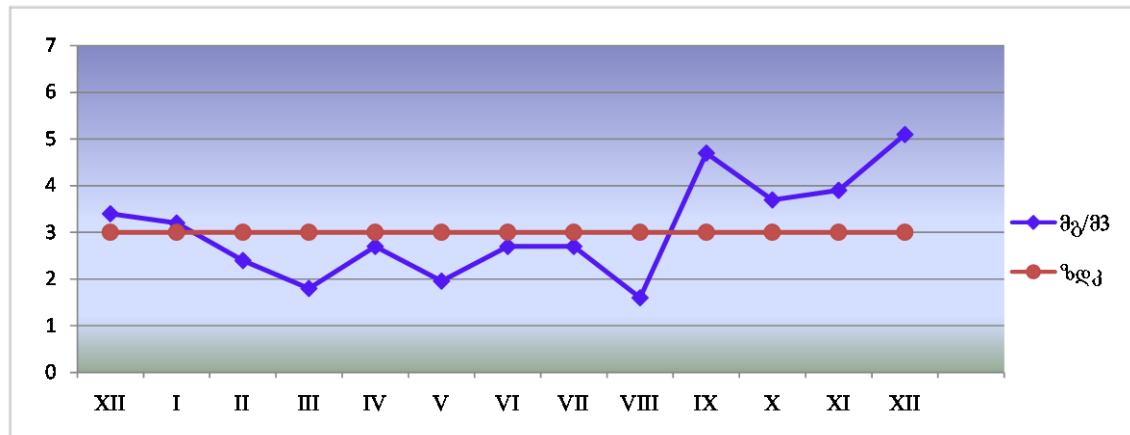
ღებებრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

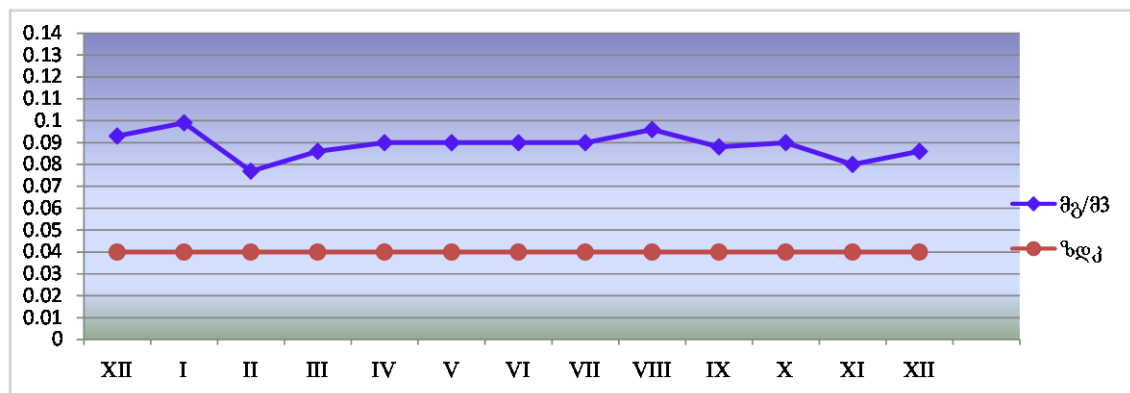
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაპის ბ. (2011-2012 წწ)

ბობიროლის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ძ. (2011-2012 წწ)

ნახშირქანების საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ძ. (2011-2012 წწ)

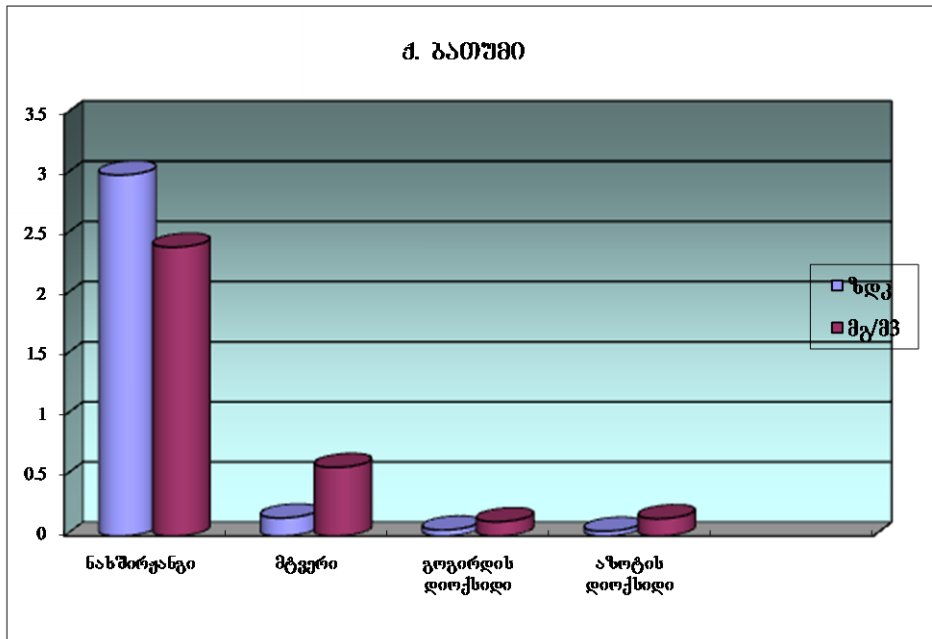

აბოტის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ძ. (2011-2012 წწ)

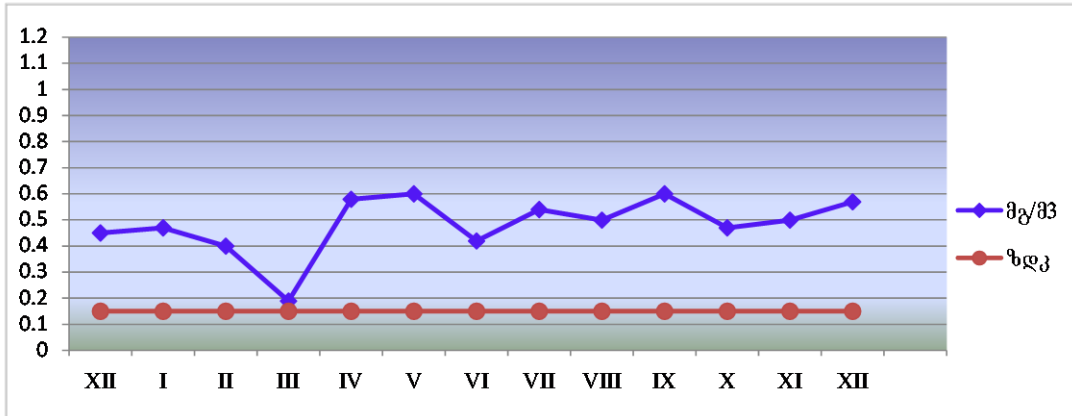
ქ. ბათუმი

დეკემბრის თვეში ქ. ბათუმში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

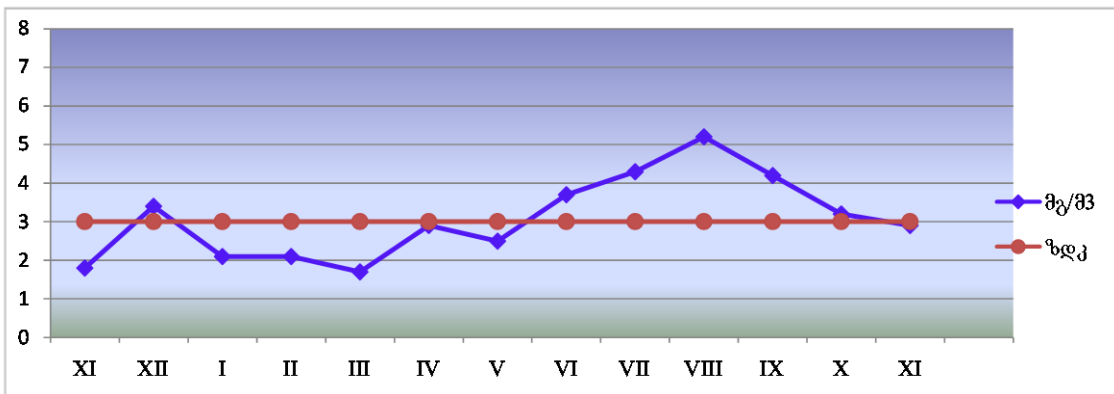
- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.57 მგ/მ³, რაც 3.8 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 0.119 მგ/მ³, რაც 2.4 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 2.4 მგ/მ³, რაც არ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,144 მგ/მ³, რაც აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას – 3.6 -ჯერ.

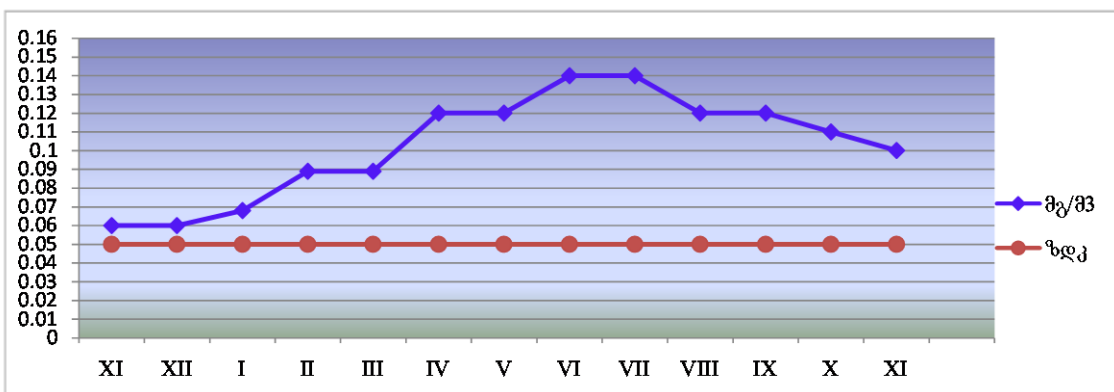
დეკემბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

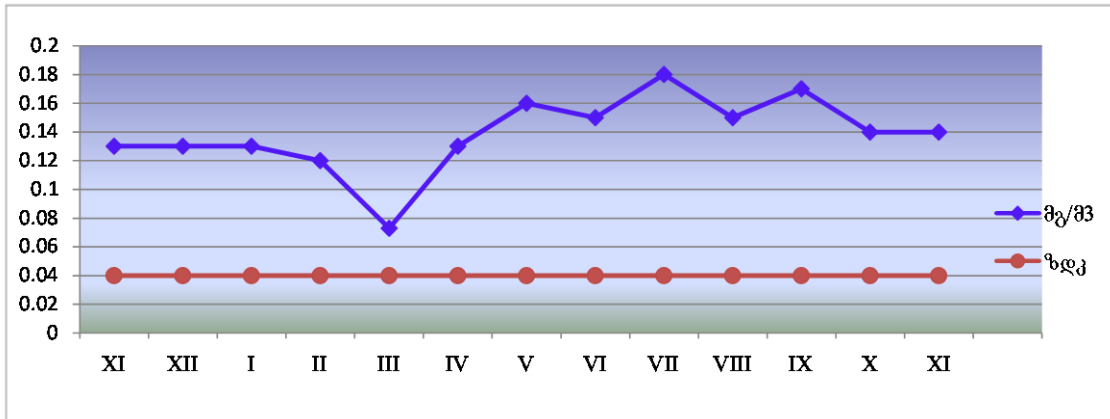
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ნახშირჰანბის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგბირღის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012წწ)

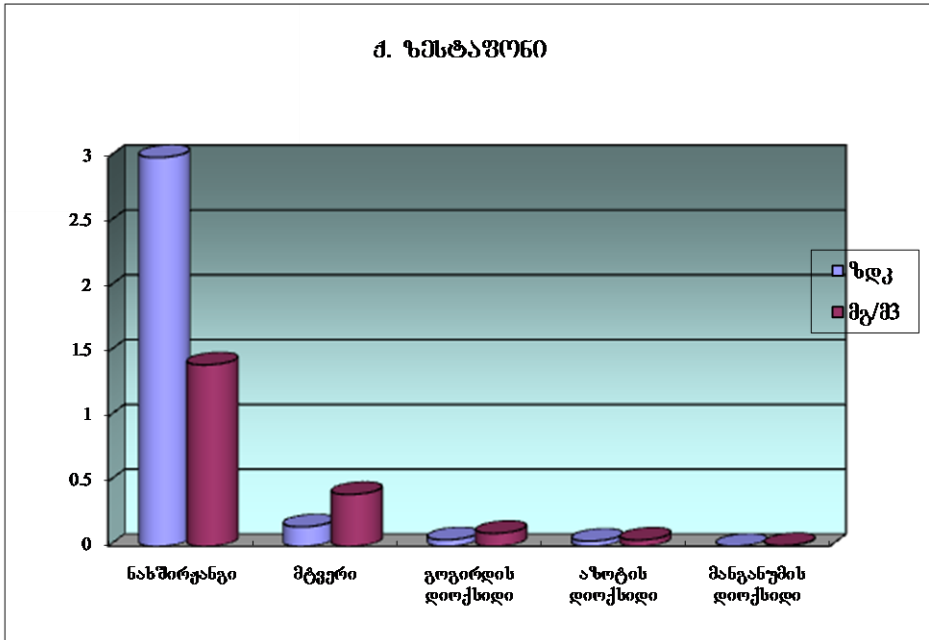
ახოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ქ. ზესტაფონი

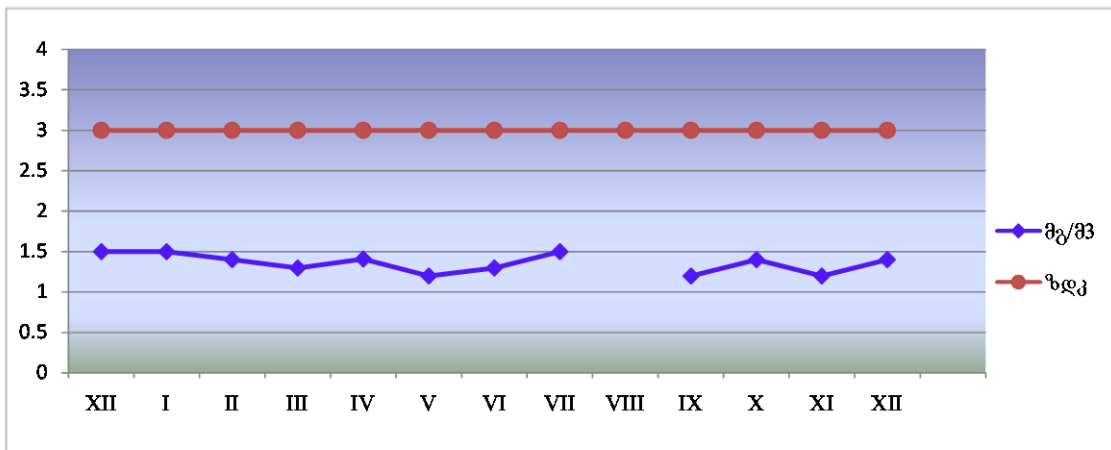
დეკემბრის თვეში ქ. ზესტაფონში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.4 მგ/მ³, რაც 2.7 - ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.12 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.4-ჯერ.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 1.4 მგ/მ³-ს. რაც არ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ახოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,048 მგ/მ³, რაც 1.2-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

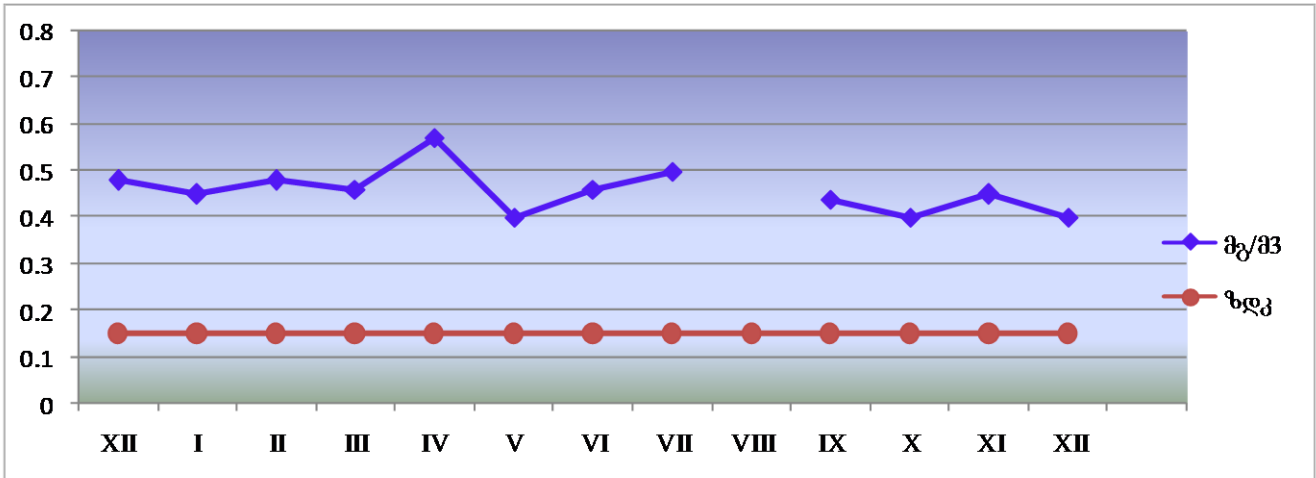
- მანგანუმის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.0058 მგ/მ³, რაც 5.8-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

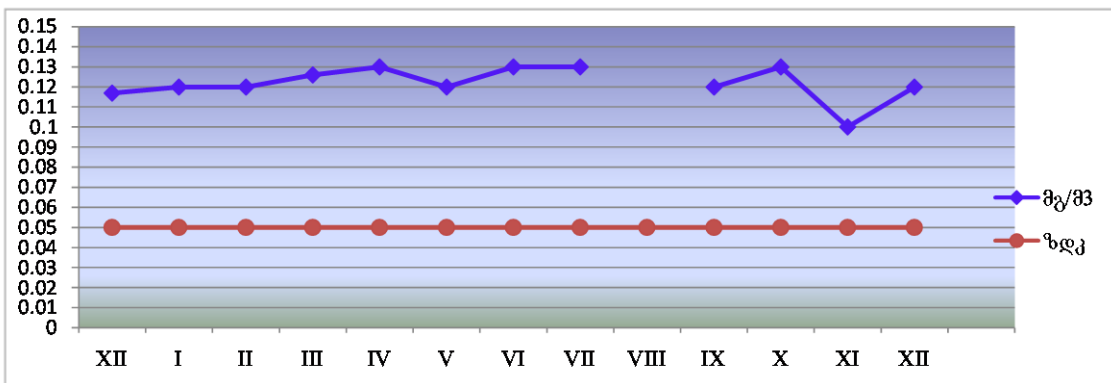
დეკემბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

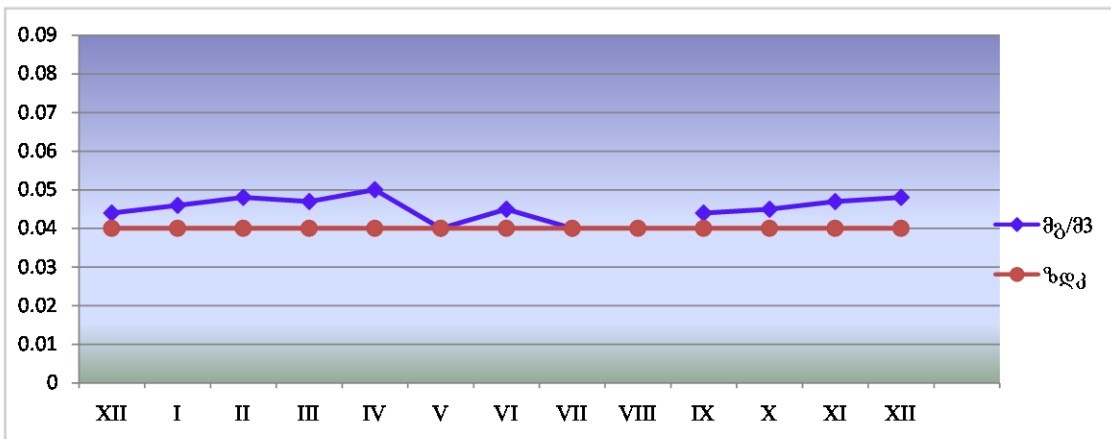
ნახშირჰანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

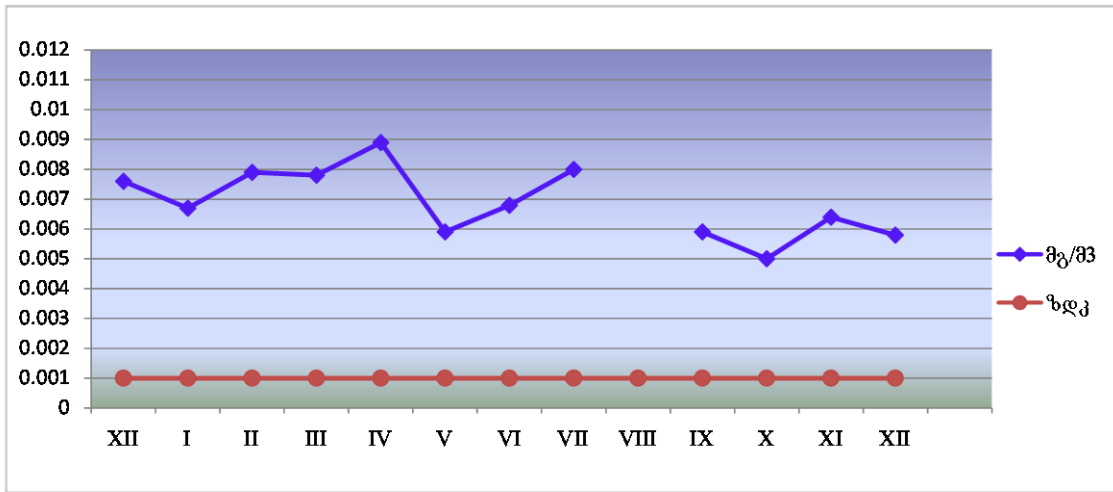
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოზორღის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

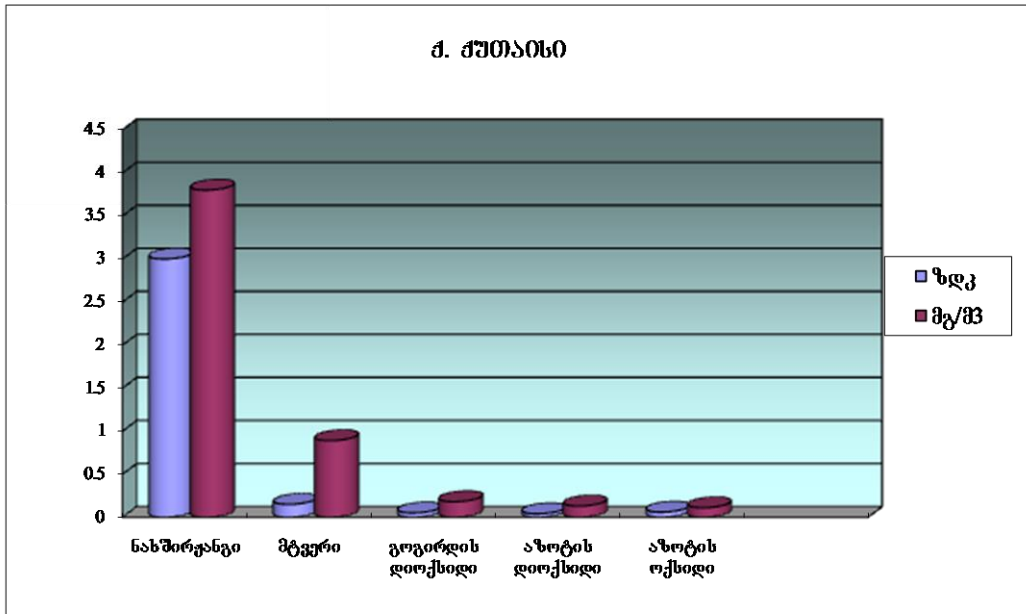
მანბანუმის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ქ. ქუთაისი

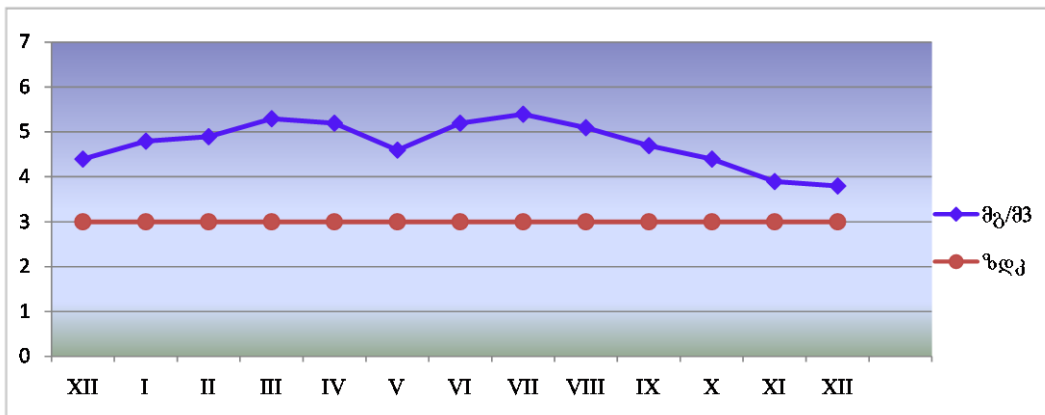
დეკემბრის თვეში ქ. ქუთაისში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.89 მგ/მ³, რაც 6-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.18 მგ/მ³, რაც 3.6-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირყვანი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 3.8 მგ/მ³, რაც 1.3-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

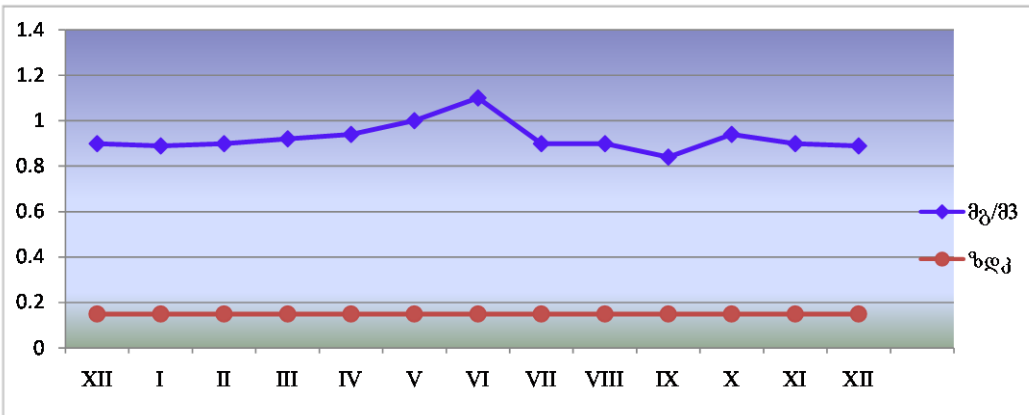
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,13 მგ/მ³, რაც 3.2-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის ოქსიდი – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა 0.11 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 1.8 -ჯერ.

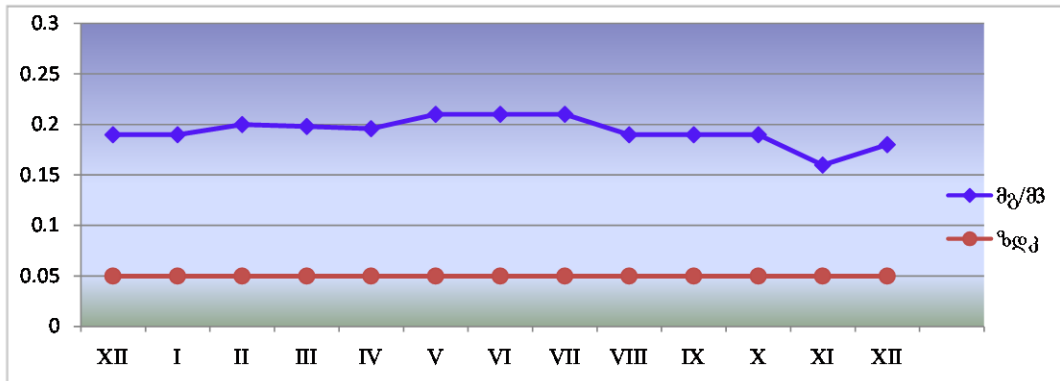
დეკემბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

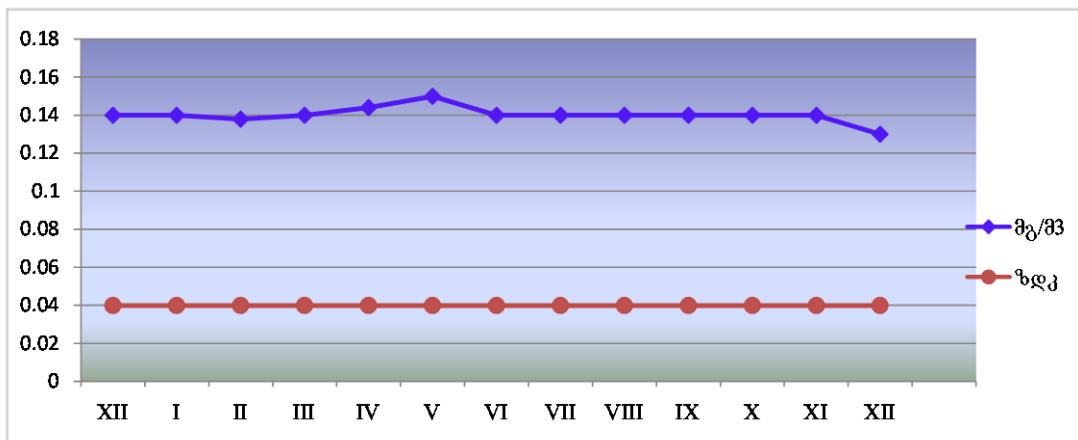
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

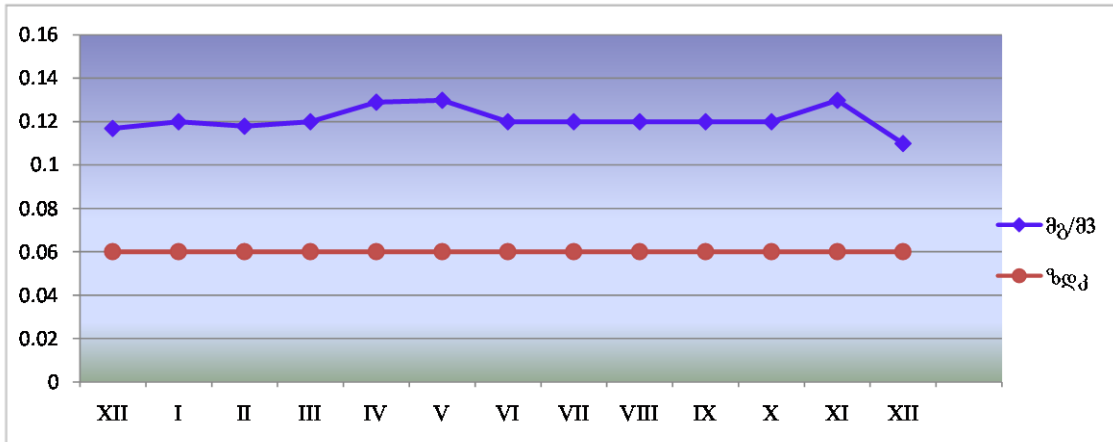
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგბირღის ღირღიღის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ახოტის ღირღიღის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

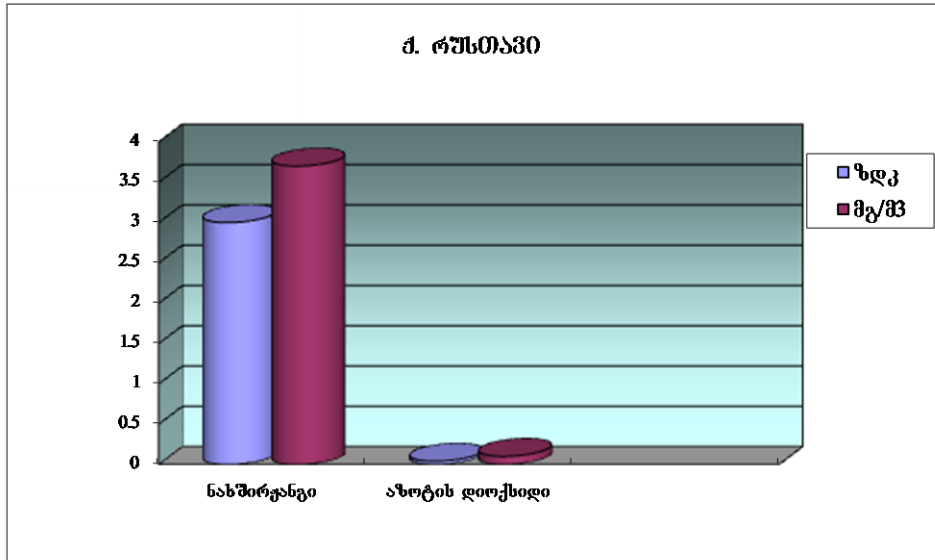

აზოტის ოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

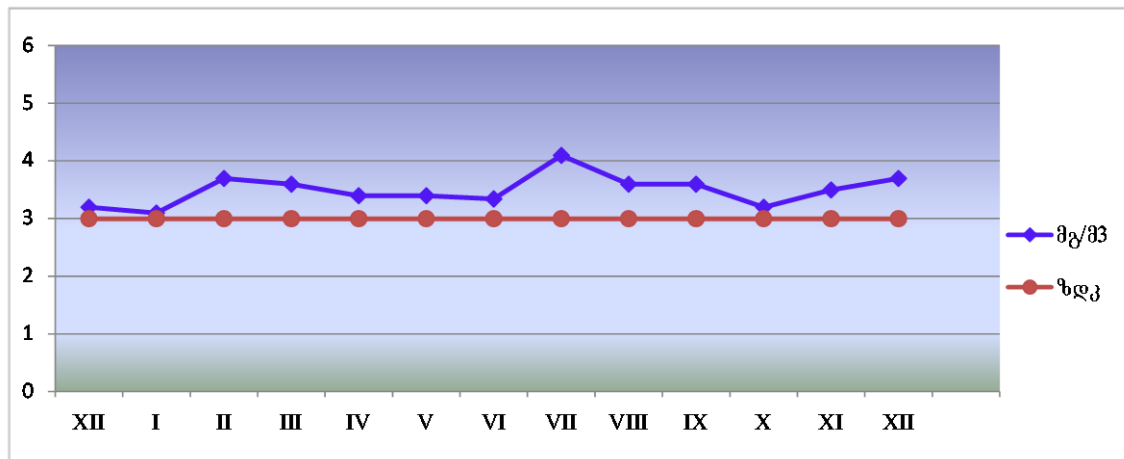
ქ. რუსთავი

დეკემბრის თვეში ქ. რუსთავის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

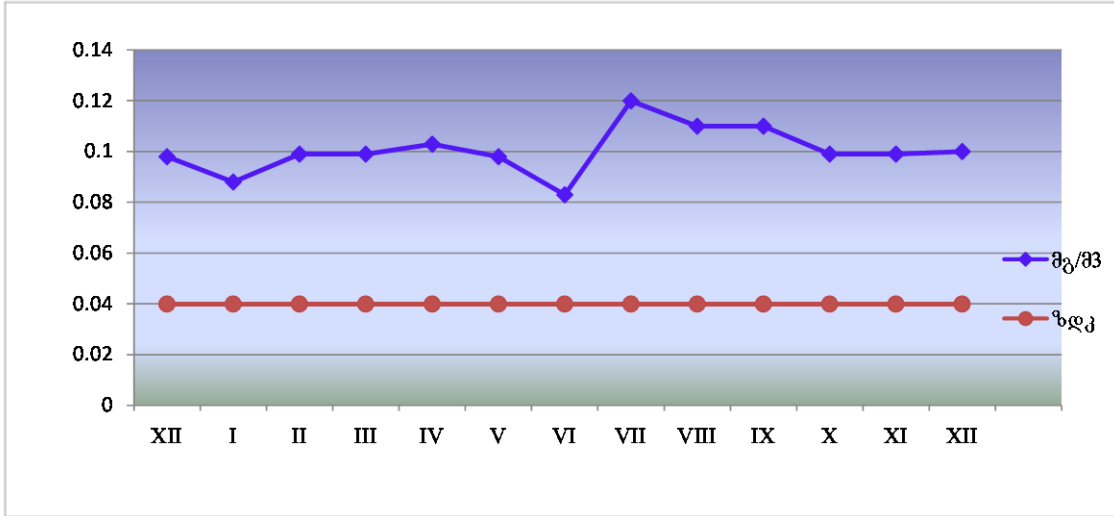
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 3.7 მგ/მ³, რაც 12-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,01 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.5-ჯერ.

დეკემბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

ნახშირქანების საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

II. ზედაპირული წყალი

დეკემბრის თვეში წყლის სინჯები აღებულ იქნა მდ. რიონის აუზის შემდეგ მდინარეებზე: რიონი (ქუთაისთან, ფოთთან, ონთან და ჭალადიდთან, სულ 6 წერტილში), ყვირილა (ზესტაფონსა და ჭიათურაში 2 წერტილში), ჯოჯორა (სოფ.ირი), ოლასკურა (ქ.ქუთაისთან 2 წერტილში), ცხენისწყალი, აჭარის რეგიონის მდინარეებზე: კინტრიში, ყოროლისწყალი, ქუბასწყალი, ბარცხანა, ჭოროხი, აჭარისწყალი.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო ამონიუმის იონი მდ. რიონის აუზის შემდეგ მდინარეებში: რიონი, ყვირილა, ოლასკურა, ჯოჯორა და ცხენისწყალი. მათი შესაბამისი მნიშვნელობები მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

პუნქტები	მგN/ლ	ზღკზე მეტი (-ჯერ)
რიონი-ქუთაისი-ზედა	0.83	2.1
რიონი-ქუთაისი-ქვედა	0.98	2.5
რიონი-ჭალადიდი	1.14	2.9
რიონი-ონი	0.56	1.4
რიონი-ფოთი სამხ.შენ.	0.95	2.4
რიონი-ფოთი ჩრდ.შენაკ.	1.14	2.9
ყვირილა-ჭიათურა ზედა	0.45	1.2
ყვირილა-ჭიათურა ქვედა	0.73	1.9
ყვირილა-ზესტაფონი	0.63	1.6
ოდასკურა-ქუთაისი ზედა	0.45	1.2
ოდასკურა-ქუთაისი ქვედა	0.88	2.3
ჯოჯორა-ირი	0.7	1.8
ცხენისწყალი-შესართ.	1.43	3.7
ზღკ – 0.39 მგN/ლ		

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო რკინის შემცველობა მდ. ყვირილაში ქ. ზესტაფონთან – 12 ზღკ, მდ. რიონში – ქ. ქუთაისთან (ქვედა) და მდ. ყვირილაში ქ. ჭიათურა (ქვედა) რკინის კონცენტრაცია შეადგენდა 1 ზღკ-ს.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა უბმ – მდ. ბარცხანასა და მდ. აჭარისწყალში და შესაბამისად შეადგენდა – 2 ზღკ-სა და 1.1 ზღკ-ს, ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციაზე მაღალი იყო ამონიუმის აზოტი მდ. ბარცხანაში და უდრიდა 1.1 ზღკ-ს, ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო რკინის შემცველობაც შემდეგ მდინარეებში: ქუბასწყალი – 1.2 ზღკ, ჭოროხი – 3.2 ზღკ და აჭარისწყალი – 1.5 ზღკ.

III. ატმოსფერული ნალექები

დეკემბრის თვეში ჩატარდა დაკვირვება ატმოსფერულ ნალექებზე. სინჯები აღებული იქნა შემდეგ ქალაქებში: ახალციხე, ბოლნისი, გორი, თბილისი, თელავი, ბათუმი, ფოთი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სადაც მაღალი კონცენტრაცია არ დაფიქსირებულა.

IV. რადიოაქტიური მდებარეობა

2012 წლის დეკემბრის თვეში რადიოაქტიური დაბინძურების შესახებ ოპერატიული ინფორმაცია შემოდიოდა 12 სადგურიდან: თბილისი, ქუთაისი, ფოთი, სანხერე, ზესტაფონი, ახალქალაქი, ახალციხე, გორი, თელავი, ფასანაური, ლაგოდეხი, დედოფლისწყარო.

მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე მერყეობდა 8.6 მკრ/სთ – 14.0 მკრ/სთ-ის ფარგლებში, რაც დედამიწის ბუნებრივ რადიაციულ ფონს არ აღემატება (იხ. ცხრილი 2).

ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე (მკრ/სთ)

ცხრილი 2

სადგური	საშუალო მნიშვნელობა
ფოთი	8.6
ქუთაისი	12.6
სანხერე	11.4
ზესტაფონი	10.8
ფასანაური	11.5
დედოფლისწყარო	10.4
ახალციხე	13.6
გორი	13.8
თბილისი	14.0
თელავი	12.6
ლაგოდეხი	13.0
ახალქალაქი	13.1